

Platforma EU-a za sudjelovanje djece
Četvrto savjetovanje

DJEČJA PERSPEKTIVA O SIROMAŠTVU I SOCIJALNOJ UKLJUČENOSTI

Sažetak odgovora djece

Ožujak 2026

O ČEMU JE RIJEČ?

Sva djeca i tinejdžeri trebali bi moći živjeti sretno i zdravo. Neki od njih trebaju dodatnu potporu, na primjer u području obrazovanja, zdravstvene skrbi, hrane ili stanovanja.

Zemlje Europske unije (EU) imaju nacionalne planove za pomoć toj djeci koji se temelje na Europskom jamstvu za djecu.

EU preispituje kako jamstvo i nacionalni planovi funkcioniraju.

U tu svrhu je bilo važno izravno čuti mišljenja djece i tinejdžera mlađih od 18 godina o tome kako žive i kakva je situacija u njihovim zemljama.

Od 17. listopada do 8. prosinca 2025. djeca iz cijelog EU-a sudjelovala su u internetskoj anketi, fokusnim skupinama i intervjuima na [platformi EU-a za sudjelovanje djece](#).

TKO JE SUDJELOVAO?

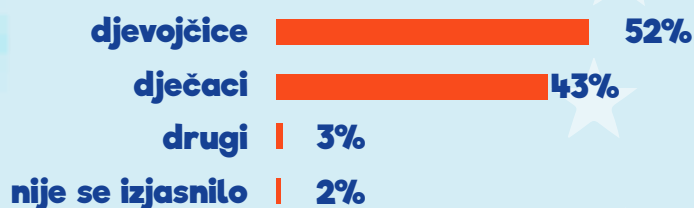
41,736 djece i tinejdžera u dobi od 8 do 17 godina

iz svih **27 država članica EU-a**, kao i nekoliko građana koji žive u inozemstvu

putem internetske ankete, **26 fokusnih skupina** i **45 pojedinačnih intervjuja**

KLJUČNE RIJEČI

 Siromaštvo	kad obitelj nema dovoljno novca za osnovne potrebe, kao što su hrana, stanovanje i grijanje.
 Socijalna uključenost	kad osjećate da pripadate, prema vama se postupa pravedno i možete sudjelovati u svim aspektima svakodnevnog života.
 Europsko jamstvo za djecu	plan EU-a kojim se zemljama pomaže poboljšati pristup djece osnovnim uslugama.
 Diskriminacija	kad se prema osobi postupa nepravedno zbog njezina identiteta ili neke osobne karakteristike.
 Prepreka	nešto zbog čega je osobi teže dobiti pomoć i potporu koja joj je potrebna ili se pridružiti drugima i osjećati uključenom.

VAŽNA PORUKA DJECE

Mnoga su djeca izjavila da pomoć i potporne službe postoje i da su se neke stvari poboljšale. Međutim, ne može se svako dijete koristiti tom potporom na isti način.

To znači da čak i ako djeca imaju ista prava, nemaju uvijek iste mogućnosti u svakodnevnom životu.

MJERE KOJE ŽELE DJECA

Postupajte prema djeci s poštovanjem, pomozite im da se osjećaju sigurno, štitite njihovu privatnost i ne izolirajte ih.

Omogućite konkretnu, pravodobnu i pouzdanu potporu, posebno za djecu koja se suočavaju s većim preprekama.

Smanjite ili eliminirajte troškove za obitelji kojima je to potrebno kako bi sva djeca bila uključena.

Uzmite u obzir mišljenja djece u donošenju odluka koje utječu na njihov život i pokažite što se promijenilo zahvaljujući njima.

UKLJUČIVANJE I PRAVEDNO POSTUPANJE

Što su djeca izjavila

- Zbog siromaštva djeca se mogu sramiti ili osjećati isključeno, čak i uz dostupnost službi za potporu, jer mogu biti u bojazni da će drugi prema njima postupati drugačije ili ih osuđivati.
- Neka djeca suočavaju se s diskriminacijom na temelju invaliditeta, etničke pripadnosti, migracije, roda i drugih razlika.
- Djeca se osjećaju sigurno kad ih odrasli podupiru, slijede jasna pravila i postupke te se ponašaju pošteno i dosljedno.
- Djeca se osjećaju uključenima kad su okružena odraslim osobama kojima mogu vjerovati, koje ih shvaćaju ozbiljno i slušaju što imaju za reći.

Što su djeca zatražila

- Potpora bi trebala biti konkretna te se pružati dosljedno i pravodobno, posebno za djecu koja se suočavaju s većim preprekama ili trebaju dodatnu pomoć.
- Odrasli bi se trebali boriti protiv vršnjačkog nasilja i diskriminacije kad tome svjedoče i zaštititi dostojanstvo djece tako što će prema njima postupati s poštovanjem i zalagati se za njihova prava.
- Potpora bi se trebala pružati tako da štiti privatnost djece i ne ugrožava osjećaj pripadnosti i međusobne jednakosti.
- Treba osigurati konstruktivne kanale kroz koje djeca mogu sudjelovati u donošenju odluka i pratiti što se promijenilo na temelju njihovih mišljenja.

Zabrinutosti djece su stvarne i zaslužuju da ih se shvati ozbiljno i uzme u obzir, čak i ako ih odrasli smatraju nevažnima.

Mladić, 16-17, Rumunjska

Svako dijete zaslužuje dom, internet, hranu, resurse, zdravstvenu skrb i obrazovanje bez obzira na svoju etničku, vjersku ili drugu pripadnost, ali ih ne dobivaju sva djeca – to se mora promijeniti.

Mladić, 15, Bugarska

ŽIVOT U ŠKOLI

Što su djeca izjavila

- Putovanja, aktivnosti i oprema često podrazumijevaju troškove koji mogu znatno otežati sudjelovanje.
- Dodatna pomoć pri učenju nije uvijek dostupna kad je djeci potrebna.
- Testovi, domaće zadaće i ispiti mogu uzrokovati velik pritisak i stres.
- Zbog vršnjačkog nasilja i diskriminacije djeca se mogu u školi osjećati nesigurno.
- Potpora djeci s invaliditetom i posebnim potrebama ne funkcionira uvijek najbolje u svakodnevnom školskom životu.

Što su djeca zatražila

- Školske aktivnosti trebaju biti besplatne ili jeftinije, a svi troškovi unaprijed jasno objašnjeni, uključujući sve dodatne naknade za materijale, putovanja ili opremu koje obitelji možda ne očekuju u početku.
- Utvrdite jasna pravila o vršnjačkom nasilju i diskriminaciji, pobrinite se da ih svi razumiju i dosljedno ih primjenjujte kako bi postojale konkretne posljedice za štetno ponašanje i kako bi se djeca osjećala sigurno, poštovano i sposobno sudjelovati u školskom životu.
- Pobrinite se da djeca mogu dobiti potporu za učenje i da školski savjetnici i medicinske sestre budu dostupni kad ih djeca trebaju.
- Uključite djecu u školske odluke, slušajte što govore i na temelju toga uvedite promjene.

Mnogi si učenici ne mogu priuštiti putovanja ili plaćene događaje, a čak i najmanji troškovi mogu uzrokovati osjećaj isključenosti.

Fokusna skupina, 16-17, Rumunjska

Bilo bi lijepo kad bi u školi postojalo vrijeme posvećeno razgovoru o tome što se događa i kako se osjećamo.

Djevojka, 15, Danska

ZDRAVSTVENA SKRB

Što su djeca izjavila

- Dugo čekanje može biti obeshrabrujuće u potrazi za pomoći i potporom, posebno kad je riječ o mentalnom zdravlju.
- Nekima je teško putovati do zdravstvenih službi, posebno specijalističkih službi, a to može biti pogotovo teško obiteljima koje žive u ruralnim područjima.
- Troškovi mogu biti prepreka, posebno kad je riječ o stomatološkim uslugama, potpori mentalnom zdravlju i drugim specijalističkim terapijama.
- Neka djeca ne znaju gdje potražiti pomoć, posebno ako ih roditelji ne mogu podržati u tome.

Što su djeca zatražila

- Brži pristup liječnicima i specijalističkoj skrbi kad ih djeca trebaju.
- Priuštivu skrb za obitelji kojima je potrebna dodatna potpora, uključujući stomatološku i specijalističku skrb, kao što su oftalmološki pregledi i kupnja naočala, potporu mentalnom zdravlju te govornu i jezičnu terapiju.
- Jasne i djeci prilagođene informacije o tome gdje dobiti potporu.
- Bolju i bržu potporu mentalnom zdravlju, uključujući potporu koja se pruža u školama.

Trebalo bi postojati pravilo da svaka škola ima barem jednog psihologa i jednog socijalnog radnika.

Djevojka, 8, Portugal

Može se dogoditi da se jedan dan odvažim i kažem si: „ok, danas ću porazgovarati“, a zatim je [školske medicinske sestre] uopće nema u školi.

Djevojka, 17, Švedska

HRANA, UKLJUČUJUĆI JEDAN OBROK U ŠKOLI DNEVNO

Što su djeca izjavila

- Zdrava hrana ključna je za zdravlje i učenje, ali ne dobivaju je sva djeca svaki dan.
- Besplatni školski obroci nisu dostupni u svim školama, a neki stariji učenici ne mogu ih dobiti čak i ako se njihove obitelji nalaze u nepovoljnim situacijama jer ne ispunjavaju formalne uvjete.
- Školska hrana nije uvijek dobre kvalitete, okusa ili izgleda.
- Zdrava hrana često košta više od prerađene i nezdravije hrane, koju obitelji biraju jer moraju štedjeti, iako bi radije odabrale zdraviju hranu.
- Kad su škole zatvorene, na primjer tijekom praznika, besplatni školski obroci su nedostupni, što znači da neka djeca u tom razdoblju nemaju pomoć u hrani.

Što su djeca zatražila

- Najmanje jedan zdravi obrok tijekom školskog dana mora biti besplatan ili cjenovno pristupačan.
- Jeftine i zdrave grickalice i pića trebaju biti dostupni u školi.
- Školski obroci trebaju biti bolje kvalitete i raznoliki i uključivati voće i povrće.
- Djeci treba osigurati dovoljno hrane i tijekom praznika i razdoblja kad je škola zatvorena, na primjer u klubovima za obroke tijekom praznika ili vaučerima za hranu.

Škole bi trebale osigurati besplatne i zdrave obroke ili grickalice u školi. Škola bi trebala biti sigurno mjesto.

Mladić, 16, Poljska

Trebali bismo se usredotočiti na to da roditeljima i djeci pokažemo kako jesti zdravo kod kuće. Trebalo bi više podučavati o toj temi.

Mladić, 17, Mađarska

STANOVANJE

Što su djeca izjavila

- U sigurnom domu djeca se osjećaju zaštićeno i u dobrim rukama, što podupire i njihovo učenje i zdravlje.
- Neka djeca žive u hladnim, vlažnim ili prenapučenim domovima.
- Plaćanje najamnine, plina, električne energije i vode može preopteretiti obitelji, zbog čega se neka djeca brinu da će izgubiti dom ili se morati odseliti od svojih prijatelja i škole.
- Mladi koji napuste udomiteljsku skrb i počnu živjeti sami ne dobiju uvijek dovoljno potpore za stanovanje.

Što su djeca zatražila

- Pobrinite se da su domovi topli, sigurni i u dobrom stanju i da se problemi brzo rješavaju kako bi djeca mogla ugodno i zdravo živjeti.
- Pomozite potrebitim obiteljima u plaćanju najamnine, grijanja, vode i energije.
- Osigurajte da djeca imaju dovoljno prostora i privatnosti, uključujući mirno mjesto za učenje.
- Pružite bolju potporu mladima koji napuštaju udomiteljsku skrb ili dječje domove.

Riječ je o izboru između dostojanstva i sramote: ključno je imati vlastite, čiste i grijane prostore.

Dijete, Francuska

Najmodavci bi trebali biti zakonski obvezni poštovati minimalne standarde, iz slavine mora teći čista voda i izolacija mora biti primjerena.

Djevojka, 17, Njemačka

KOJI SU SLJEDEĆI KORACI?

EU će 2026. upotrijebiti sve uvide stečene iz razgovora s djecom, zajedno s informacijama prikupljenim od odraslih iz svih zemalja članica, kako bi preispitao napredak i poboljšao planove za borbu protiv siromaštva i isključenosti djece. Mišljenja djece pridonijet će preispitivanju Europskog jamstva za djecu i nacionalnih planova.

Poveznica za QR kod: https://eu-for-children.europa.eu/childrens-voices_hr

Ako ste mlađi od 18 godina i želite razgovarati o svojoj perspektivi, obratite se odrasloj osobi od povjerenja ili [službi za pomoć djeci](#) u svojoj zemlji.

#EUChildParticipation